

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dien et mon droit.

DINGSdag, 1 FEBRUARIJ.

Deze Courant verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Abonnement voor 3 maanden is f 3,00; voor de buitenlandsche, f 3,00; franco door het geheele Rijk. Brieven, Gelden, enz. FRANCO te adresseren aan het Bureau der Courant.

Advertentien van Zes regels en daar beneden worden tegen f 1,00 geplaatst; meer dan Zes regels tegen 15 cents de regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 25 cents zegelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 31 Januarij.

Het onlangs voorgevallene te Loon op Zand heeft veel aandacht gemaakt. Wij betreuren zeer, dat de ingezetenen van het brave en stille dorp tot maatregelen van geweld hun toevlugt hebben genomen, tot behoud van aloude regten. Dat was laak- en strafbaar, en verdient allerluidste afkeuring. Wij zijn niet geneigd, het zij verre, om het verzet der ingezetenen van Loon op Zand te verschoonen. Nogtans wij kunnen niet nalaten, hoe strafbaar de daad van verzet ook zij geweest, hoe verfoeilijk de geweldhandelen ook waren tegen een achttingswaardig man, als de alom geëerde burgemeester is, te erkennen, dat ten minste de hewegredenen van het oproerig drijven respectabel zijn. Wij wijzen daarop niet om het Loon op Zands raamoer te verontschuldigen, maar om te waarschuwen dat dergelijke tooneelen althans zelden kunnen voortduren uit de gewone vereeniging van meerdere kleine dorpen tot eene burgerlijke gemeente.

Loon op Zand en Kaatsheuvel zijn sinds lange jaren van oudsher wellicht, vereenigd tot eene burgerlijke gemeente. Wij kennen de geschiedenis der vereeniging niet, maar genoeg is het dat zij niet vereenigd zijn ten gevolge van de jongste gemeentewet. Kaatsheuvel was als aan Loon op Zand toegevoegd, waar de burgemeester, het raadhuis, en de zetel van het bestuur waren gevestigd. Daarheen heeft Kaatsheuvel al voor jaren geijverd, nu dat de nu onlangs ingevoerde nieuwe gemeentewet, zoo als naar verhouding der bevolking en der goeëheid van de ingezetenen te verwachten was, de meerderheid van den raad deed kiezen uit Kaatsheuvelaren. Die meerderheid maakte van hare magt gebruik, om het raadhuis van Loon op Zand naar den Kaatsheuvel te laten overbrengen. Het raadhuis van Loon op Zand moest worden afgebroken, opdat te Kaatsheuvel een nieuw zou worden opgebouwd.

Met al den eerbied dien men hebben mag en moet voor orde en wet, kan men toch zijne sympathien niet weigeren aan die Loon op Zanders, die hun stadhuis als een voorvaderlijk erfdeel verdedigen. De wet moge koel prozaïsch daarin niets anders zien, dan een gemeente-eigendom, gelijkstaande met een stuk straat of weide; voor den dorpling heeft zulk een gebouw eene geheel andere, eene veel hoogere beteekenis. Na de kerk is het stadhuis een heiligdom, dat liefde en eerbied inboezemt; 't is het palladium dat geheel het gemeentelieven vertegenwoordigt, met al zijne vrengden en angsten. Vandaar gaat de stem uit, die den dorpling herinnert, dat hij door burgerlijk gezag wordt beschermd; dat zijne medeburgers bij braud en andere gevallen aanspraak hebben op zijne hulp en medewerking, zooals hij die op zijne beurt van hen mag vorderen; aan dat huis knoopt zich bovendien voor ieder huisgezin dierbare en onvergetelijke herinneringen!

En dat gebouw wordt weggenomen niet door den vijand, maar door mannen, die in wettelijken stijl de vertegenwoordigers der gemeente heeten. En op grond van een wet, die niet anders is dan een afschaffing van het oude, kan er dus worden beweerd dat de Loon op Zanders zelve met schendige hand hun raadhuis hebben afgebroken.

Maar het volk is niet op de hoogte van die fikten. — Het gelooft niet aan de waarheid van eene vertegenwoordiging, die noch wat de kiezing, noch wat de stemming in den raad betreft, unaniem was. De plaatselijke gesteldheid gaf aan het gehucht Kaatsheuvel meer raadsleden, dan aan Loon op Zand, het oude dorp. Die meerderheid maakt gebruik van haar regt, haar door de gemeentewet toegekend, zonder daarbij acht te geven of 't oude dorp zich al of niet in zijne eer en in zijne herinneringen gekrenkt zou achten. 't Is hier niet de wil der gemeente die ten uitvoer is gelegd; 't is een strijd, die gestreden is tussehen de twee deelen die tot hun leel dezelfde gemeente uitmaken: een strijd, waarbij de overwinnaar een ruim gebruik heeft gemaakt van zijne overmagt!

In de middeleeuwen had men voor beginsel aangenomen dat men de volmagten, dat is wat men thans vertegen-

woordiging noemt, beperkt tot datgene wat men onmogelijk zelf doen kan. De vrijheid begreep men toen, bestond niet in het afstaan van zijne eigene individuele regten in handen van mannen, die volgens min of meer volmaakte kiesrecht door de meerderheid der kiezers gekozen waren; maar daarin dat ieder voor zooveel inmer doenlijk zelf en door zich zelve zijne regten uitoefende. Onder de zoogezegde tyrannieke regering van onze graven was het gemeentewezen volkomen vrij, en zou voor eene handeling als deze de geheele gemeente met klokkeslag zijn opgeroepen om *individueel* hare toestemming te geven.

Het gebeurde te Loon op Zand geeft ons een voorbeeld van wat ook elders gebeuren kan ten gevolge der door sommigen verlangde bijeenvoeging van meer dan één dorp tot eene en dezelfde gemeente, zoo als men dit gelieft te noemen. Men maakt op die wijze rijk-aaldeelingen van 2000 a 3000 zielen, maar waerlijke gemeenten maakt men niet. Die worden niet getimpe-lingend, de kundigste wetgever kan ze niet tot stand brengen. Intusschen wil men nu bijeen brengen plaatsen, die geen ander punt van aanraking hebben, dan hunne grenzen, wier belangen hemelsbreed uiteenloopen, waar niets is dat het wezen van eene gemeente uitmaakt — gemeenschap van oorsprong, van belangen, van inzichten en vooral van herinneringen. Want veel meer dan de ijskoude officieele wereld gelooft, wordt de mensch geregeerd door zijn gevoel; en dat gevoel is geen onverstand, maar eene protestatie van den aangeboren vrijheidszin des menschen tegen al wat, ofschoon door de wet bevolen, aandruischt tegen de gewone regelen der rechtvaardigheid. Aan eene arme of kleine gemeente, die thans op Loon op Zand zich zelve regeert, zal men het nooit dadelijk kunnen maken, dat het regt is, dat zij worde geamalgameerd met eene grootere, die haar geheel absorbeert, die door een talrijk kiezer-tal hare bevolking geheel buiten den raad sluit — zoo-dat het despotiek gezegd; *nous d'oposons de vous chez vous et sans vous*, aan die kleinere deelen van zulke konstitutionneel zamengeflante gemeenten met alle waarheid zal kunnen worden toegevoegd.

Haat en rijd, hartstogten te heviger ten platten lande, naar mate zij minder afleiding hebben, zijn van die zamenvoeging van heterogene bestanddeelen te wachten. — Zie maar in Frankrijk!!

Ook het gebeurde in Loon op Zand strekt tot bewijs. Intusschen daár eindigt men nu met datgene, waarmede men had moeten aanvangen. Men vraagt scheiding van Kaatsheuvel. Wij zijn niet genoegzaam met de plaatselijke omstandigheden bekend, om te durven verzekeren dat die scheiding mogelijk is, ofschoon het ons meer dan waarschijnlijk voorkomt, dat zij zonder groot bezwaar zal kunnen geschieden. Mogt dit het geval zijn, mogt het mogelijk zijn de twee vijandige gemeenten van elkander los te maken, dan wenschen wij dat daartoe vergunning zal worden verleend. De verhouding van Loon op Zand is bij het bestaand kiesselsel te ongunstig tegenover Kaatsheuvel, dan dat ook uit dien hoofde de scheiding wenselijk is. Het is niet te verwachten, dat de Loon op Zanders haat en rijd het betreurenswaardig voedsel geeft, en daardoor een ramp voor de beide gemeenten en eene bron van onzedelijkheid zal en moet worden.

Men schrijft ons uit Bostel, dd. 29 Januarij:

»De mededeeling uit het berucht Tielsch orgaan, voorkomende in uw nummer van gisteren, heeft velen in deze gemeente met verontwaardiging vervuld.

»Wel hoe is het toch mogelijk, vroeg men elkander, dat men zoodanige vuige aantijgingen en laster ten aanzien van 2/5 gedeelte der bevolking durft debiteren?

»Hoe toch veroorlooft gij u, schaamteloze redactie der *Fakkel*, met een citaat van onverdraagzaamheid uit deze gemeente voor den dag te komen, als zoude men van hier aan de hooge Regering gerekwestreerd hebben (hetgeen door de dagbladen is gemeld, doch dadelijk is weersproken) om geen Protestantsch, maar een Roomsche outvanger benoemd te krijgen, met de lage gevolgtrekking dat men dit des te eer verlangde, omdat de Roomsche-

Katholieke ambtenaren minder nauwgezet de wet doen vervullen, en alzoo voor de R. K. kontribabelen een gelegenheid zoude zijn, 's lands regten te ontduiken enz.

»Hoe ver kan het toch gaan, indien men niets ontzet om zijn heilloos doel, het wagen van twedracht en religiehaat, te bereiken. Niet alleen is er hier van bedoeld rekwest niets bekend, maar kan men deze gemeente gerustelijk aanwijzen als het toonbeeld van wederzijdsche vredelevendheid en vriendschappelijk verkeer tussehen Roomsche en Protestantsche ingezetenen.

»En om daarvan bewijs te leveren bepalen wij ons slechts tot het volgende:

»1° De Sociëteit, bestaande uit een 30 tal notabele ingezetenen, waarvan de direktie uit 4 leden bestaat, heeft twee Protestantsche kommissarissen die jaarlijks bij genoegzaam unanieme stemmen worden herkozen, één der kommissarissen is de eervol ontslagen rijks-ontvanger, die hoezeer wet en plicht nakomende, bij zijne R. Kath. mede-ingezetenen steeds in achtving heeft gestaan en nog staat; waaromtrent wij ons gerustelijk op 's mans getuigenis durven beroepen.

»2° De Gemeente telt nagenoeg 4450 ingezetenen waaronder slechts 116 Protestanten en 3 Israëlieten. De raad is zamengesteld uit elf leden, waarvan een Protestant is gekozen, ofschoon slechts 3 Protestantsche Kiezers in de Gemeente aanwezig zijn.

»3° De Notaris en Deurwaarder bij het Kantongeregtsbeiden Protestanten, hebben de geheele praktijk wegens het verkoopen van roerende, en onroerende goederen, zelfs niet alleen in deze, maar ook in de naburige gemeente Liempde, waar de bevolking uitsluitend katholiek is.

»Meer andere voorbeelden zouden wij hier nog bij kunnen voegen, doch voor rechtvaardige Nederlanders zal het voldoende zijn, ter overtuiging hoe slecht de *Fakkel* gekozen heeft met eene aanhaling te doen uit deze gemeente.

»Wij tartten verder de Redaktie van het lasterblad bovenstaande feiten te wederleggen, of ons elders in de meer Noorderlijke Gewesten eene gemeente aantewijzen waar meer verdraagzaamheid gevonden wordt.

»Zoo dan, Protestantsche landgenooten, misleidt men u, om het schoone Nederland te verdeelen en zijnen ondergang voor te bereiden.

Men leest in eene korrespondentie van de *Deutsche Volkshalle*:

»Zoo zien zij ook in dat huwelijk, waarin de vitters slechts eene gelegenheid zien om kwaad te spreken, eene heilzame werking der Voorzienigheid, welke de onwederstaanbare aandriften eener hartstogt, die Louis Napoleon in den smaad van een schandelijk leven nederwerpen en hem van de godsdienst vervreemden kon, in een regtmatig huwelijk haar einde doet vinden. Voorzeker is dit huwelijk uit een staatkundig gezigtspunt een mislag; maar uit een zedelijk en godsdienstig gezigtspunt schijnt dit eene gelukkige gebeurtenis, welke maatschappelijke gevolgen niet te voorzien zijn. Zij maakt een vreedzaam toestand, die verstandig en godsdienstig is, mogelijk. Het huwelijk had den vaders van de toekomstige koning van de laatste had doen geboren worden. De namen der staatsdames, welke de *Moniteur* heeft bekend gemaakt, deden hen verstommen.

»Ons vertrouwen steunt daarop dat mevrouw Feray de waardige dochter is van den maarschalk Bugeaud, wiens dood Frankrijk nog betreurt; zoo ook dat de gravin Montebello de edele dochter is van wijlen den burggraaf Alban de Villeneuve-Bargemont, de schrijver der staats-huishoudkunde des christens, en een der edelste mannen van den Franschen adel. Deze beide namen staan ons alleen reeds borg voor de waardigheid van het nieuwe hof. men heeft vele, of ware, of valsche geruchten over de moeder der Keizerin verbreid, doch in het officieel programma der huwelijksplegtigheid komt zij slechts voor als gravin Montijo, en zij zal onmiddellijk na de bruiloft Frankrijk verlaten, hetgeen zelfs eene der voorwaarden van het huwelijk is. Dit bericht even als het volgende kan men als stellig waar beschouwen, want het komt voort uit den mond van een prelaat, die in de onmiddellijke nabijheid des Keizers is.

De godsdienstige opzigt is het huwelijk van Louis Napoleon van de beste werking, gelijk hij uit het volgende zult kunnen opmaken. Een waardig geestelijke van een der volrijkste pastorieën van Parijs, in een dier wijken, waar zoovele onwettige verbintenissen bestaan, zeide mij gisteren dat reeds twaalf huwelingen bij hem waren geweest om de kerkelijke inzegening van hunne verbintenis te verzoeken. Wij zullen ook even als de Keizer in de kerk trouwen zeide hij. Hij kunt u van de ontzagelijke uitwerking van eenige gezegden van Louis Napoleon en van de godsdienstige houding zijner regering op den geest des volks in Frankrijk schier geen begrip vormen. Een mijner volgende brieven zal daarover handelen, wanneer ik de betrekking der Kerk tot den Staat in Frankrijk ontvouwen zal.

Aanstaanden Zondag zal alzo in de kerk van O. L. V. het huwelijk des Keizers met Mevrouw Montijo worden ingezegend. Heden morgen, ik wist mij gelukkig het de kerkelijke bevestiging, hebben de Keizer en de aanstaande Keizerin uit de handen des eersten aalmoezeniers in de Kapel der Tuilleries de H. Kommunitie ontvangen. Bij de Fransche Katholieken is het namelijk de gewoonte niet om in de huwelijksmis zelve te kommuniceeren. Het bevestigende gelukkegebeurtenis is reeds door de stad verbreid en verheugt alle Katholieken. Wij verwachten veel van de genadenrijke werking der H. Sakramenten voor het lot van den man, door wien hand God Frankrijks schied aan de Kerk, gelijk de H. Vader zich uitdrukt, wil doen betalen. Wat kan hij niet al uitvoeren, hij wien onbeperkte magt verleend is om voor het heil des lands te werken, indien God hem de genade schenkt in de voetstappen van Karel de Grote en van den H. Lodewijk te treden? Eene bevestiging van de godsdienstige rigting des Keizers ligt ook in de jongste benoeming des pastoors van Ham tot tweeden aalmoezenier des Keizers, de nabijheid van den man, die den gevangene in den kerk der troost der godsdienst brengt, moet van goeden invloed zijn.

De Staatsraad, Kommissaris des Konings in de Prov. Noord-Holland, heeft bepaald, dat de zitting van den Militie-Raad in de Prov. Noord-Holland, voor de ligting van dit jaar voor het 1ste Resor, te Amsterdam, zal gehouden worden als volgt: 1e zitting, Maandag den 14 Februarij; 2e zitting, Maandag den 14 Maart; 3e zitting, Maandag den 11 April; en 4e zitting, Maandag den 2 Mei.

De Militie-Raad te Amsterdam, in dit jaar zamengesteld uit de navolgende heeren, als: Johannes Liden, Lid der Staten van Noord-Holland; Johan Frederik Broms, Lid van den Raad der stad Amsterdam; en ... Ledel, Majoor, kommandant van het 4de Bataillon van het 8ste Regiment Infanterie. En tot plaatsvervangers van de twee eerstgenoemden: Fredric van der Ondermeulen, Lid der Staten van Noord-Holland, en Sibile Cats-Bussemaker, Lid van den Raad der stad Amsterdam.

De loting van de Nationale Militie succesvolijk in de hoofdplaatsen der kantons zal plaats hebben, en door de lotelingen hunne redenen van vrijstelling, welke zij vermeenen te hebben, aan heeren militie-kommissarissen, ingevolge art. 83 der wet van 8 Januarij 1817, moeten worden ingebracht, zijn bepaald als volgt:

Voor de stad Amsterdam zal de loting geschieden in vijf achtereenvolgende werkdagen, t. w. Maandag 21, Dinsdag 22, Woensdag 23, Donderdag 24 en Vrijdag 25 Februarij telkens 's morgens ten 9 ure; te Naarden, Woensdag 9 Maart; Weesp, Maandag 7 Maart; Onder-Amstel, Dinsdag 8 Maart; Heemstede, Woensdag 2 Maart; Haarlem, Vrijdag 4 Maart; Beverwijk, Dinsdag 1 Maart; Kog aan de Zaan, Vrijdag 11 Maart; Zaandam, Zaterdag 12 Maart; Monnickendam, Maandag 14 Maart; Alkmaar, Dinsdag 1 Maart; Schagen, Donderdag 31 Maart; Helder, Woensdag 2 Maart; Winkel, Vrijdag 4 Maart; Medemblik, Zaterdag 5 Maart; Enkhuizen, Maandag 7 Maart; Hoorn, Dinsdag 8 Maart; Edam, Woensdag 9 Maart; Purmerende, Donderdag 10 Maart; en Broek op Langendijk, Maandag 28 Februarij.

De Minister van Financiën verwijsde het algemeen daardoor om te bevestigden, dat de loting van de Nationale Militie succesvolijk in de hoofdplaatsen der kantons zal plaats hebben, en door de lotelingen hunne redenen van vrijstelling, welke zij vermeenen te hebben, aan heeren militie-kommissarissen, ingevolge art. 83 der wet van 8 Januarij 1817, moeten worden ingebracht, zijn bepaald als volgt:

Voor de stad Amsterdam zal de loting geschieden in vijf achtereenvolgende werkdagen, t. w. Maandag 21, Dinsdag 22, Woensdag 23, Donderdag 24 en Vrijdag 25 Februarij telkens 's morgens ten 9 ure; te Naarden, Woensdag 9 Maart; Weesp, Maandag 7 Maart; Onder-Amstel, Dinsdag 8 Maart; Heemstede, Woensdag 2 Maart; Haarlem, Vrijdag 4 Maart; Beverwijk, Dinsdag 1 Maart; Kog aan de Zaan, Vrijdag 11 Maart; Zaandam, Zaterdag 12 Maart; Monnickendam, Maandag 14 Maart; Alkmaar, Dinsdag 1 Maart; Schagen, Donderdag 31 Maart; Helder, Woensdag 2 Maart; Winkel, Vrijdag 4 Maart; Medemblik, Zaterdag 5 Maart; Enkhuizen, Maandag 7 Maart; Hoorn, Dinsdag 8 Maart; Edam, Woensdag 9 Maart; Purmerende, Donderdag 10 Maart; en Broek op Langendijk, Maandag 28 Februarij.

De laatste dag der expeditie voor de onderscheidene brieven, is te Amsterdam, om deze stad tot een voorbeeld te nemen, terwijl het vertrek uit andere plaatsen daarvoor kan worden berekend, bepaald als volgt: voor de verzendingen over Marseille op den 6 en den 28 van elke maand;

voor de over de kust op den 4 en den 21 van elke maand en voor de over Southampton op den 1 en den 17 van elke maand, indien er op den volgenden dag een pakketboot van Rotterdam op Londen vertrekt, en anders zoo veel vroeger als noodig is om de brieven voor den 4 of den 20 in Engeland te doen aankomen.

Intusschen zijn de verzendingen van gedrukte stukken over Marseille, die niet ten minste twee dagen vóór het laatste tijdstip op de post bezorgd worden, volgens de bestaande verordeningen in ieder geval aan een verhoogd port onderhevig.

Tevens wordt bij deze gelegenheid ter kennis van de belanghebbenden gebracht dat er thans eenmaal in elke maand een vaste gelegenheid tot verzending van brieven naar de verschillende gedeelten van Australië over Engeland bestaat, en wel bij afwisseling om de andere maand hetzij over Alexandrie en Singapoera met de stoombooten van de Indische landpost, die op den 4 van elke onevene maand van Southampton vertrekken, hetzij langs de Kaap de Goede Hoop met de stoombooten waarvan het vertrek uit Plymouth op den 3 van elke evene maand bepaald is. Overigens behooren de brieven zoowel in het een als in het andere geval bij de afzending te worden gefrankeerd.

De Minister van Binnenl. Zaken brengt ter kennis van het publiek dat op den 1 Febr. e. k. het kantoor van den Rijks-telegraaf te Dordrecht op nieuw voor het publiek wordt opengesteld, 2º in verband met het bepaalde, bij beschikkingen van den 29 Nov. en 22 Jan., opgenomen in de Staats-Couranten van 30 Nov. en 28 Jan. jl., zijn alzo, te rekenen van den 1 Febr. a. s., voor het publiek geopend de kantoren te Amsterdam, Dordrecht, 's Gravenhage en Rotterdam, en zulks, voor de dienst binnen 's lands en naar de kantoren van het buitenland, in de bij die beschikkingen gevoegde tarieven vermeld.

Naar wij vernemen zal het bestaan hebbende plan, om een nieuwe stoombootdienst, door middel van schroefstoomschepen tusschen Rotterdam en Gent te openen, in den aanstaanden zomer ten uitvoer gelegd worden, door Belgische ondernemers, zijnde daarvoor bereids een schroefboot te Amsterdam in aanbouw, welke men omstreeks de maand Juni in de vaart hoopt te kunnen brengen. De omstandigheid dat geene stoombooten met raderen op het kanaal van Neuzen naar Gent mogten stoomen, maar door paarden moesten getrokken worden, maakte de overtocht zoo kostbaar, dat de toenmalige ondernemers er geen rekening bij vonden. Door het bezigen van schroefstoombooten is dat bezwaar thans opgeheven en een nieuwe en zeer gewenschte kommunikatieweg met het naburig België voor onze stad geopend. (N. R. C.)

's GRAVENHAGE, 30 Januarij. Z. M. zal zich Dinsdag naar het Loo begeven na afloop der viering van den verjaardag van H. A. H. prinses Frederik der Nederlanden.

De Koning heeft tot Hoogstdezelfs opperhofmaarschalk, in plaats van wijlen den baron van Doorn van Westcapelle, benoemd Z. Exc. den minister van Staat baron Schimmelpenninck van der Oye, thans opperkeroneliemeester. Z. Exc. is eergisteren in deze residentie aangekomen.

Op aanstaanden Donderdag, den 3 Februarij aans, zal de gewone audientie van den minister van Financiën geen plaats hebben.

Sommige buitenlandsche, en, tengevolge daarvan ook binnenlandsche dagbladen hebben zich aan eene vergissing schuldig gemaakt, door de mededeeling, dat de baron von Doblhoff, Oostenrijksch Minister bij het Nederl. Hof, zou overleden zijn. Het is een lid zijner familie, die buiten 's lands overleden is. Z. Exc. de Minister bevindt zich in goeden welstand in deze residentie.

Bij gelegenheid der viering van het keizerlijke huwelijk te Parijs, is er heden in de Katholieke kerk op de Prinsesengracht een luisterrijke mis gedaan. Z. Exc. de Fransche minister bij het Nederl. Hof, baron d'André, heeft heden middag groot diner en heden avond bal, terwijl zijn hotel fraai verlicht zal worden.

Bij de Gemeentewet is onder anderen de grief weggenomen wegens het betalen van poortgelden in de onderscheidene steden. Desniettegenstaande worden voor alom of uit militaire belangen of ter verzekering van de rigtige inning van stedelijke belastingen, in sommige plaatsen, de poorten des nachts gesloten. Het is echter den wil der hooge regering, dat het sluiten der poorten in geenen deele het vrije verkeer der ingezetenen zal belemmeren, en zijn dezer dagen de militaire autoriteiten in de plaatsen, waar de poorten nog gesloten worden, aangeschreven daarvoor wel bijzonder te waken.

De Haarlemsche commissie tot het bijeenbrengen van gelden voor de oprigting van een metalen standbeeld voor Laurens Janszoon Koster, heeft aan hare geachte stadgenooten berigt, dat zij van de hoofdcommissie te 's Gravenhage, dezer dagen heeft mogen ontvangen een opgave omtrent de stand der zaak, welke haar de overtuiging geeft, dat de reeds ingeschreven fondsen, bij een nog krachtige poging ter vermeerdering daarvan, weldra genoegzaam zullen zijn tot het doen gieten van het metalen beeld, naar het ontworpen pleistermodel van den heer Roijer.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN

FRANKRIJK.

PARIS, 29 Jan. De burgerlijke huwelijksplegtigheid des Keizers met de gravin Eugenie de Montijo heeft heden plaats gehad ingevolge het vroeger medegedeeld programma.

Na afloop der plegtigheid was er groote receptie op de Tuilleries, en des avonds mede aldaar eene schitterende tooneelvoorstelling, die door HH. MM. werd bijgewoond.

De geestelijken, die bij het huwelijk des Keizers in de Notre Dame aan die plegtigheid door hunne tegenwoordigheid luister zullen bijzetten, zijn de volgende:

1º HH. Emin. de Kardinalen Mgr. Gousset, Aartsbisschop van Rheims; Mgr. Donnet, Aartsbisschop van Bordeaux; Mgr. Mgr. de Bonald, Aartsbisschop van Lyon; Mgr. Mathieu, Aartsbisschop van Besançon; Mgr. Dupont, Aartsbisschop van Bourges.

2º Mgr. Blaquart de Bailleul, Aartsbisschop van Rouen.

3º Mgr. Mensaud, Bisschop van Nancy, eerste Aalmoezenier des Keizers; Mgr. Dufre, Bisschop van Nevers; Mgr. Casanelli d'Istria, Bisschop van Ajaccio; Mgr. Coeur, Bisschop van Troyes; Mgr. de Salinis, Bisschop van Amiens; Mgr. Parisis, Bisschop van Arras; Mgr. Gros, Bisschop van Versailles; Mgrs. de Bisschoppen van Grenoble en van Coutances, slechts onlangs benoemd.

4e. Twee Amerikaansche Bisschoppen, de titulaire en honoraire kanunniken der hoofdkerk, de pastoors van Parijs en de banlieue; de kanunniken van St. Denis; de kapellaan der kerk van de H. Geneveva.

Ten 12 uur zullen op de Invaliden, op het plein van het Observatoire en aan de barrière du trône gelijktijdig 101 kanonschoten gelost worden.

Voor het stadhuis wordt eene groote stallaadje ingerigt tot zitplaatsen voor genoodigde personen.

Heden bevat de Moniteur de benoeming van personen uitmakende het Huis van 's Keizers Oom, den ex-koning Jérôme.

Men blijft steeds verzekeren dat Z. M. ter gelegenheid van zijn huwelijk eene uitgebreide amnestie zal verleenen.

Volgens een schrijven van Konstantinopel, is Abd-el-Kader in bijzonder gehoor door den Sultan ontvangen. De Sultan is den 15 van dezer in de hoofdstad vertoefd te hebben.

(Per telegraaf) PARIS, 30 Jan. Heden werd Keizer Napoleon III, met de gravin de Montijo, in de kerk Notre-Dame door het sakrament des huwelijks plegtiglijk in den echt vereenigd door Mgr. den Aartsbisschop Sibour. De Keizerin werd ten 11 ure met twee hofrijtuigen van het Elysee naar de Tuilleries afgehaald, van waar zich de keizerlijke stoet in schitterenden optocht, begunstigd door het fraaiste weder, naar de sterfelijk gekroonde hoofdkerk begaf. De geheele nationale garde was onder de wapens, en stond, benevens de troepen van het bezittingsleger, langs den weg geschaard, die het hooge echtpaar moest passeren. Er was eene ontzettende volksmenigte op de been. Nadere bijzonderheden ontbreken vooralsnog.

MADRID, 24 Jan. Een adres van een aantal kiezers in deze hoofdstad, en o. a. mede ondertekend door Senateurs en leden der Kamer van Afgevaardigden, ten einde van de regering de onbelemmerde uitoefening van het kiesrecht te verkrijgen, heeft een afwijzend antwoord uitgelokt, voorkomende in de Gaceta van heden. De Koningin wijst op het dekreet van 17 dezer, waarbij de niet geautoriseerde kiesverenigingen streng worden verboden, doch tevens de wettige uitoefening van het kiesrecht niet wordt belemmerd; H. M. vertrouwt dat men zich hieraan houdt.

Mgr. de Bisschop van Malaga heeft aan de priesters van zijn diocces eene dierlijke aanspreekende om aan de geestelijkheid te worden medegedeeld, en waar in deze wordt aangemaand om zich vooral te houden buiten den strijd der partijen en derzelver opgewonden hartstogten, en om van de meest mogelijke gematigdheid en zachtmoedigheid te doen blijken, zooals aan haar heilig dienstwerk betaamt. De geestelijkheid zweeft bij het volk, vooral het dankbeeld, zegt de waardige Prelaat, dat er geen geluk in den Staat kan heerschen zonder eene nauwkeurige toepassing der wetten, zonder eerbied voor de wettig gestelde magten en zonder liefde tot orde en vrede. Hij besluit met niet uit het oog verliezen, dat Arist. en goeddragt in strijd zijn met den geest van het H. Evangelie, dat zij den vrede en de rust der families en de openbare orde verstoren en eindelijk uitloopen op den ondergang der maatschappij.

ENGLAND.

LONDEN, 29 Jan. Het schijnt zich te bevestigen, dat het ministerie voornemens is, de landmagt te ver-

meerdere. De Morning Advertiser verklaart, dat Lord Palmerston dienaangaande bepaalde bedoelingen heeft, dat hij nog een half jaar van zijn gezondheid heeft, en het ter overweging van het Parlement te stellen. De Plymouth-Mail zegt, dat in die haven aan de door de admiraliteit bevolde verdedigingswerken met ijver wordt gearbeid.

De nieuw opgerichte burgermilitie zal in het aanstaande voorjaar weder opgeroepen worden, ten einde verder in den wapen handel te worden bekwaamd. Volgens het aan het kr. ingewezen gewijde Londensche weekblad zullen die oefe dingen in April of Mei plaats hebben, eene geheele maand aanhouden, en allerwege gelijktijdig worden aangevangen, ten einde te ontdekken of er zijn die op, naer dan eene plaats dienst genomen en handgeld gekregen hebben.

De Morning Advertiser, een liberaal dagblad, hetwelk tegen het tegenwoordig kabinet gestemd is, berigt dat de heer Gladstone het met zijne ambtgenoten in het ministerie niet eens kan worden over de belasting op het inkomen, en dat hij diensvolgens aftreden zal om vervangen te worden door Sir Francis Baring.

Volgens de laatste wekelijkse staat der bank waren er voor een bedrag van 8 23,473,775 biljetten in omloop, zijnde £187,595 minder, en bedroeg de voorraad edel metaal £19,404,919, zijnde £257,412 meer dan de vorige opgave.

Berigten uit Britsch Indie melden dat de bevelhebber der Birmanen te Spoy-Gure 400 man van alle gemenschap met Rangoon heeft afgesneden, die door den generaal Goodwin nabij die plaats waren achter gelaten; 2400 man die afgezonden waren om hen te ontzetten, werden terug geslagen. De Birmanen zijn hierdoor nog stoutmoediger geworden.

De Senat te Washington, heeft zich bezig gehouden met het overwegen van het verzoek des heeren Clay Bulwer. Deze heeft namelijk mededeeling gevraagd van de korrespondentie met Engeland, betreffende de aangelegenheden van Middel-Amerika, en vooral, betreffende de aanspraken van Engeland op de kust van Mosquitos of een gedeelte van het gebied van Honduras of Yucatan.

Met het door verwarde lucht voortgeslote schip Eriasson is een nieuwe proef genomen, welke zeer naar wensch is uitgevallen. Het schip heeft in 2½ uur eenen afstand van 18 mijlen doorloopen, daarbij slechts met halve kracht werkende.

In de Staten New-York, Baltimore, Philadelphia enz. is een massale spoorw. gevallen; op vele plaatsen lag zij verscheidene voeten hoog.

DUITSCHLAND.

KEULEN, 29 Jan. Men schrijft uit Munster: Uit een goede bron kan ik u mededeelen dat de hoogwaardige Bisschoppen van Pruisen onlangs betreffende de reeds zoo lang toegezegde dotatie der Katholieke Bisdommen een heftig oerlog bij Z. M. hebben ingediend. Een gelijke stap is ook door de Domkapitels van het Pruisische rijk gedaan.

Sedert Woensdag is het te Frankfort droog en koud met vorst. Ook in Zwitserland en Zuid-Duitschland heeft zich, nadat er een hoeveelheid sneeuw was gevallen, de winter vertoond.

De A. A. Z. bezat de dd. 28 December geteekende depêche van den Pruisischen minister-president aan den gezant van Pruisen te Parijs, tot beantwoording der door den Franschen gezant te Berlin gedane mededeeling nopens de troonbeklimming van Lodewijk Napoleon. Zij luidt aldus:

Op last des Konings maak ik u bekend met de besluiten der Zijne Majestiet in overleg en overeenstemming met HH. MM. de Keizers van Oostenrijk en Rusland genomen heeft, ten gevolge der verheffing van Prins Lodewijk Napoleon tot de keizerlijke waardigheid.

De verandering van den Pruisischen gezant te Parijs, van den nieuwen vorm, die de gezant van Frankrijk heeft aangenomen, is een teken van de oeffening van het oppergezag in Frankrijk gegeven is, verklaart het tevens stellig, dat deze verandering zijne stelling ten opzichte der vreemde mogendheden geheel onveranderd laat. Luidens de ons gedane mededeelingen wordt al hetgeen de President der Fransche Republiek sedert vier jaren erkend en goedgekeurd heeft, erkend en goedgekeurd door den Keizer der Franschen, en hij geeft door tusschenkomst van zijnen gezant de verzekering dat de pogingen der Fransche regering, onder handhaving harer regten, steekken zullen tot instandhouding van den algemeenen vrede, terwijl zij van hare zijde ook de regten van anderen eerbiedigt. Daar deze vredelievende bedoelingen met de gezindheid der andere soevereinen overeenstemmen, zegt de Fransche gezant te vertrouwen dat de rust der wereld verzekerd is.

Deze verklaringen, door de plechtige en openlijke betuigingen van het Staatshoofd bevestigd, zijn door den Koning, onzen hoogen gebieder, met levendig goeugen vernomen. Zijne Majestiet, de door Prins Lodewijk Napoleon aan de zaak der maatschappelijke orde bewezen diensten op haren regten prijs stellende, zal de bovengemelde verklaringen van het nieuwe gouvernement be-

schouwen als een onderpand van deszelfs voornemen, om getrouw te blijven aan de vreedzame staatkunde, die het tot nog toe gevolgd heeft. Want terwijl het opregten eerbied voor de regten van anderen aan den dag legt, verbindt het zich tevens tot inachtneming der bestaande verdragen en tot instandhouding der grensbepalingen, waarop het onder de hoede van alle Europeesche mogendheden gestelde politieke stelsel berust.

Daar deze verklaringen in volle overeenstemming zijn met de bedoelingen van den Koning, onzen hoogen gebieder, zoo erkent Zijne Majestiet, die verklaringen als eenen waarborg voor het behoud van den algemeenen vrede aannemende, de verheffing van den President der Fransche republiek tot de keizerlijke waardigheid, en zal Hoogstdezelve met de regering van den Keizer der Franschen de betrekkingen van vriendschap en goede nabuurschap aanhouden, die zoo gelukkig tusschen de beide landen bestaan.

Aan het slot wordt de gezant gelast deze depêche mondeling en schriftelijk mede te deelen aan het Fransche gouvernement.

BERLIN, 29 Jan. De Tweede Kamer heeft heden een langdurige zitting gehouden en de beraadslaging geopend over de ophelling der gemeentewet. Maandag wordt de discussie voortgezet. Men twijfelt niet aan de aanneming van het voorstel.

Als opvolger van den Kardinaal-Aartsbisschop van Breslau noemt men: Prins von Hohenlohe-Schellingsfurst, te Rome; den Bisschop Ketteler, te Mainz, en den Wj-bisschop, Mgr. Latussek, te Berlijn.

WEENEN, 27 Jan. Men schrijft uit Praag: De Kardinaal-Vorst-Aartsbisschop van Schwarzenberg zal, na zijne terugkomst uit Breslau, zich naar Weenen begeven, alwaar in het begin der volgende maand de bisschoppelijke beraadslagingen zullen aanvangen, die vermoedelijk tot Paschen zullen voortduren.

Het gerucht dat de Bisschop van Brixen zoude overleden zijn, wordt stellig tegengesproken.

De zaak der Montenegrijnen wekt thans de bijzondere aandacht van het Oostenrijksch kabinet. Het is namelijk bekend dat de Turksche bevelhebbers al het mogelijke doen om het fanatisme der Muzelmans op te wekken en hen te doen gelooven, dat er een heilige strijd tegen de ongeloovigen moet gevoerd worden. Zulk een vernietigingsoorlog tegen de Christen-bevolkingen die onder de Turksche heerschappij leven, te verhinderen, is een heilige pligt voor ons kabinet, en het hoopt hierin door Rusland spoedig op krachtige wijze ondersteund te worden.

Volgens een in omloop zijnde gerucht, zouden, uit hoofde van de gebeurtenissen in Montenegro, twee Russische legerkorpsen mobil worden verklaard.

De zaken van Montenegro hebben over het geheel eene zeer dreigende houding aan. Onder de Turken heerscht eene groote verbittering tegen de opstandelingen, sedert deze veldtocht als een godsdienstoorlog tegen de vijanden van Mahomeds leer is geschilderd. Skenderberg (de Poolische renegaat graaf Jellinsky) is tot den rang van Pacha verheven, ten einde hem door deze onderscheiding tegen de Montenegrijnen op te hitsen. In het geheele rijk moet elk christelijk dorp, op eigen kosten eenen man en een paard voor het leger leveren. Voortdurend trekken troepen door Serjevo naar de Montenegrijnsche grenzen, hoewel die zich onderscheiden duizenden Bosniërs langs de Dalmatische grenzen geposteed worden; het woelwerk van Omer-Pacha zal voorloopig in Tsjibica gevestigd worden.

De Montenegrijnen hebben den 15 dezer bij een aanval op het Turksche kamp 17 vvaandels, waaronder een heilige standaard, een aanzienlijke hoeveelheid wapens en buskruid, benevens 60 paarden buit gemaakt. Ook hebben zij 2000 dromedaren, koeien van Turken, matten, enz. buit gemaakt. In den nacht van 5 op 6 Januarij (het Grieksche Kerstfeest) heeft te Mostar, de hoofdplaats van Herzegovina, een hevige brand plaats gehad, die blijkt aan kwaadwilligheid te moeten toegeschreven worden. Zoo hadden ook de vijanden der christelijke bevolking het snikergebak, de bonbons enz., van welke door de Grieken op dit feest altijd een ruim gebruik wordt gemaakt, vergiftigd.

De Keizer heeft graaf v. Leiningen naar Konstantinopel gezonden, belast met eene bijzondere zending, die naar men denkt, met de zaken van Montenegro in verband staat.

De heer v. Prokesch-Osten is naar Frankfort vertrokken, om daar de fractien van president des bondsdags te aanvaarden.

Men schrijft uit Friesland, aangaande het gebrek aan druiven sinds het jaar 1850, dat dit juist geen vreemd verschijnsel is: in de 16e eeuw was er door geheel Europa gebrek aan druiven, en wel vijf jaren achtereen. Ook geeft men, op grond van berigten uit Griekenland en van de Ionische Eilanden, de vrees te kennen, dat men van den volgende oogst ook niet veel

heeft te verwachten. Het mislukken van den oogst doet zich thans te meer gevoelen, daar de eigenaars der wijngaarden de middelen niet hebben, om den aanbouw uit te breiden.

ITALIE.

De H. Vader heeft bevolen, dat eene algemeene statistiek van de Pauselijke Staten zoude vervaardigd worden, en dien ten gevolge heeft de minister van Koophandel, de heer Jacobini, bij zijn ministerie eene centrale statistieke commissie hiertoe benoemd, terwijl elke provincie ook de hare zal benoemen. De kardinaal Altieri heeft deze commissie geopend met eene redevoering over de belangrijkheid der statistiek.

De Koning van Beieren, die zich, gelijk men weet, thans te Rome bevindt, is, ofschoon hij inkognito reist, met al de hem verschuldigde eer door den H. Vatter ten gehoor ontvangen. Het Heilige kollegie, het korps diplomatiek en de ministers van den Paus hebben den Koning heden hunne opwachting gemaakt, ten huize van den graaf v. Spar, Beijersche gezant te Rome. De vorst heeft eene soirée bij den Franschen gezant bijgewoond.

Mgr. de Aartsbisschop van Caracassone was den 20sten van Rome vertrokken, om de terugreis naar Frankrijk te aanvaarden.

Te Rome is den 16 dezer in een der bureaux van het ministerie van financiën brand ontstaan, die gelukkig spoedig is geblusht.

Eene dienstmeid, die aldaar 16 jaar lang bij den markies Bandini had gediend, is gevat als beschuldigd van pogingen om door middel van een langzaam vergif haren meester en zijne echtgenoot en kinderen te hebben willen ombrengen.

De Sardijnische Kamer van Afgevaardigden heeft den 25 dezer Art. 1 aangenomen der wet betreffende de reorganisatie van de Kamer van Koophandel, en vervolgens de regering uitgenoodigd om de voordragt te bespoedigen van eene bijzondere wet op de drukpers en den invoer van boeken uit het buitenland, ten einde de censuur geheel en al af te schaffen.

De Kamer heeft vervolgens de interpellatie aangehoord van den heer Brofferio ten gunste van den thans reeds in vrijheid gestelden wondheer Mazzinghi, die de katholieke godsdienst openlijk had gehoord.

De minister van Justitie Buoncompagni wederlegde dien dolzinnigen spreker in hetgeen hij wegens het gemis van vrijheid in Piemont, en betreffende de betrouwbare en onvrijzinnige regtsbedeeling had gezegd; de minister gaf hoog op van zijne echt katholieke gezindheid, en van zijne zucht om de godsdienst van staat met de gewetensvrijheid overeen te brengen.

Den volgende dag is de discussie voortgezet, en het voorstel van Brofferio verworpen door een oordeel van den dag, aldus luidende: De Kamer, nota genomen hebbende van de door den minister van gratie en justitie gedane belofte, van bij den aanvang der volgende zitting een wetsontwerp in te dienen, ten einde het noodige verband te brengen tusschen de konstitutie, den Code Penal en de kriminele regtspleging, en den minister uitnoodigende, om voor de spoedige ten uitvoerlegging van het art. 91 der wet van 26 Maart 1848 te waken — gaat over tot de orde van den dag.

De Etna houdt niet op met braken. Den eersten Januarij is de gloeiende lava tot in de vallei Calabris voortgestroomd. De schade is evenwel niet aanmerkelijk.

BELGIE.

BRUSSEL, 30 Januarij. Gisteren heeft de Kamer van Vertegenwoordigers eene zitting gehouden, die van belangrijks opleverde.

Het water is vallende te Brussel, Leuven, Antwerpen, Mons, Doornik, Vilvoorden en andere plaatsen. In Vlaanderen staat het nog hoog.

Nabij Nanten viel eergisteren een man uit het openstaand portier van een in vollen gang zijnde spoor-trein. Hij was niet erg bezeerd, maar toch geknust en doodelijk ontsteld. De trein hield een oogenblik op, doch vervolgde terstond zijn weg. Een enkel passagier bleef bij den ongelukkige achter, om hem hulp te bieden. Die medelijdende man was een priester.

STADSNIEUWS.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 31 Januarij.

BEVALLEN (21 Jan.): M. C. de Vries, geb. Loeterbach, D. (28 Jan.): J. Devonshire, geb. Feltman, doode Z. - J. E. Lingeman, geb. Brade, D. - A. P. Bakker, geb. Vuurhart, 2 Z. - V. A. M. van Weede, geb. baronesse van Hangelst d'Yoy, D. - (29 Jan.): H. de Mol, geb. de Non, D. - OVERLEDEN (24 Jan.): E. Deffner, 34 j. - (26 Jan.): M. Deppe, geb. Wijnster, 43 j.

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 29 Jan. Belg. leen. 2½ pc. 53½; 1850/1852 5 pc. —; 1848, —; Spanje 1—3 pc. 22½; Binnenl. 3 pc. 4½; Rom. Leening 1835 —; Oostenrijk Metalliek 5 pc. 35½.

te Amsterdam bij G. J. VAN LINDENBOERSMA, Drukker en Uitgever.